

U V O D

Sistem sanitarne zaštite obuhvaćen sanitarnim propisima koncipiranje tako što podrazumeva donošenje i primenu različitih akata koje donose i izvršavaju različiti organi. Ta razlika se, pre svega, manifestuje u tome što akte donose skupštine svih društveno-političkih zajednica, a za njihovo izvršavanje brojne akte donose izvršni i upravni organi društveno –političkih zajednica, kao i druge organizacije i zajednice.

To praktično znači da donošenje i primena propisa iz oblasti sanitarne zaštite podrazumeva da se kroz njihovo donošenje i primenu ispoljavaju dva važna aspekta pravnog sistema . Jedan je međusobni odnosi društveno-političkih zajednica (federacija, republika, pokrajina, grad Beograd, opština) a drugi je odnos između različitih organa društveno-političkih zajednica (skupština, izvršni organ, organi uprave, interesne zajednice, organizacije i druge organizacije i zajednice).

Zbog toga šitav sistem sanitarne zaštite u našoj zemlji treba da se shvati i intepretira na način koji uključuje činjenicu da u koncipiranju i ostvarivanju sanitarne zaštite učestvuju brojni subjekti političkog i pravnog sistema i da se samo njihovom adekvatnom i dobro dimenzioniranom aktivnošću može sistem da ostvaruje. To znači da, u skladu sa prethodnim stavom, kroz oaktivnost svih društveno-političkih zajednica, njihovih skupština i organa tih skupština, kao i organizacija i zajednica u društveno-političkim zajednicama, uključujući i radne ljude i građane, može da se ostvari sistem sanitarne zaštite.

Sistem sanitarne zaštite je složen i raznovrstan. On obuhvata sprovođenje propisa u oblasti sanitarne, higijenske i protivepidemijske zaštite ljudi i čovekove sredine, a odnosi se naročito na: sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti, zdravstvenu ispravnost životnih namirnica i predmeta opšte upotrebe, vodu za piće i zaštitu voda od zagađivanja opasnim materijama, proizvodnju i promet lekova i otrova, zaštitu od jonizujućih zračenja, zaštitu od zagađivanja vazduha, zaštitu stanovništva od buke i dr. Za sve ove oblasti donetei su republički propisi, a u nekim oblastima i opštinski propisi, kao i akti samoupravnih organizacija i zajednica. Ovi propisi su brojni i objavljeni u raznim službenim glasilcima.

Sanitarne propise neposredno sporovde organi državne uprave nadležni za snitarni nadzor (republička sanitarna inspekcija), kao i radni ljudi koji, u oblastima gde je to propisima dozvoljeno, obavljaju delatnost ličnim radom.

S obzirom na to da sanitarni propisi obuhvataju različite oblasti koje, svaka za sebe, predstavljaju samostalnu celinu, propisi su sistematizovani prema oblastima (zaštita stanovništva od zraznih boleti, zdravstvena ispavnost životnih namirnica i predmeta opšte upotrebe itd.) . Pri tome na istu materiju primenjuje se više akata različite pravne snage (zakon, urdba, odluka, pravilnik i drugi akti) što je opredelilo metodologiju koja, pre svega , vodi računa o materiji jer se na taj način obezbeđuje celovit uvid.

Za svaku oblast dat je opšti prikaz, a kod značajnijih i složenijih odredbama zakona i objašnjenje ili upućujući tekst.

Neki propisi, koji su u strogom smislu te reči nisu iz oblasti santiarne zaštite, ali su neophodni za vršenje funkcije organa sanitarne inspekcije.

- a)jer ih izvršavaju organi sanitarne inspekcije (Zakoni o vodama),
- b)obezbeđuju primenu sanitarnih propisa (Zakon održavnoj upravi, Krivični zakon i dr.),